ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lietas Nr. A420166815
Lietas arhīva Nr. AA43-0261-17/3

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2017. gada 28. jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente S. Gintere,
tiesneses I. Juhņeviča-Knoka un S. Liniņa

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2015. gada 30. janvāra lēmuma Nr.22.8/L-3749 atcelšanu, sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2016. gada 20. janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) pieteicējai SIA /Nosaukums A/ veica pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par 2013. gada janvāri – 2014.gada aprīli un uzņēmuma ienākuma nodokļa (turpmāk – UIN) auditu par 2013. gadu. Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Lielo nodokļu maksātāju otrās daļas galvenā nodokļu inspektora 2014. gada 28. novembra lēmumu Nr.23.14/L-1182 (turpmāk – audita lēmums) pieteicējai papildus aprēķināts UIN 3254,11 *euro*, soda nauda 650,82 *euro* un nokavējuma nauda 223,11 *euro*. Pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" 32. panta piekto un septīto daļu, UIN soda nauda noteikta 50 procentu apmērā, proti, 325,41 *euro*.

[2] Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, ar VID ģenerāldirektora 2015. gada 30. janvāra lēmumu Nr.22.8/L-3749 (turpmāk – Lēmums) audita lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots šādi.

Pieteicēja 2013. gada janvārī, februārī, augustā – oktobrī un 2014. gada janvārī, februārī grāmatvedības uzskaitē reģistrēja kokmateriālu iegādi no SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ PVN deklarācijās reversā kārtībā uzrādot par šiem darījumiem priekšnodokli 4180,48 latus un aprēķināto PVN 4180,48 latu apmērā. Izvērtējot pieteicējas deklarēto darījumu būtību, secināms, ka darījumi ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ faktiski nav notikuši, bet konkrētajā gadījumā ir izveidota dokumentu plūsma (shēma), un nav identificējama minēto komercsabiedrību vārdā noformētajās pavadzīmēs un kokmateriālu uzskaites rēķinos norādīto skujkoku un lapkoku papīrmalkas izcelsme.

Lietā iegūtie pierādījumi ļauj izdarīt secinājumu, ka dokumenti par pakalpojumu sniegšanu ir noformēti starp darījumu ķēdē iesaistītiem uzņēmumiem, lai iegūtu fiskālas priekšrocības. Lietas apstākļi to kopsakarā nerada šaubas par noformēto darījumu simulatīvo raksturu. Secināms, ka pieteicēja, reģistrējot grāmatvedības uzskaitē pavadzīmes un kokmateriālu uzskaites rēķinus par faktiski neesošiem darījumiem, apzinājās savas rīcības krāpniecisko raksturu.

Ņemot vērā minēto, ierobežojamas pieteicējas tiesības reversā kārtībā atskaitīt priekšnodokli un aprēķināt PVN par 2013. gada janvārī un februārī deklarētajiem darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ 2471,59 latu apmērā un par 2013. gada augustā - oktobrī un 2014. gada janvārī, februārī deklarētajiem darījumiem ar SIA /Nosaukums C/ 1708,89 latu apmērā. Papildus aprēķināms UIN 2287 latu apmērā, palielinot pieteicējas 2013. gada UIN deklarācijā apliekamo ienākumu.

[3] SIA /Nosaukums A/ vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par Lēmuma atcelšanu, norādot šādus argumentus.

[3.1] Audita laikā sniegtā informācija dod skaidru un saprotamu priekšstatu par visiem pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/.

[3.2] Pieteicēja iepirka kokmateriālus iepirkšanas punktos Rīgas ostā un Rojas ostā. Kokmateriālu piegādi līdz iepirkšanas punktam uz sava riska veica pārdevējs (SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/). Kokmateriāli tika piegādāti ar pārdevēja organizētu transportu, tika veikta kokmateriālu uzmērīšana, kā arī dokumentu, t.sk. pavadzīmju, noformēšana. Pieteicējas darbinieki pārliecinājās, ka pārdevējs (pārvadātājs) uzrāda ciršanas atļauju.

Ne Meža likums, ne Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumi Nr.935 „Noteikumi par koku ciršanu mežā" (turpmāk – Noteikumi Nr.935), ne arī Pievienotās vērtības nodokļa likums nenoteic, ka ciršanas apliecinājumā būtu

jānorāda, cik daudz koksnes kubikmetrus drīkst nopirkt no konkrētās cirsmas. Ciršanas atļaujā norāda tikai izcērtamo platību hektāros, bet netiek uzrādīts konkrēts koksnes kubikmetru daudzums. Pieteicēja, iepērkot kokmateriālus, prasa uzrādīt ciršanas apliecinājumu, bet tālākās pārbaudes par daudzumu vai par ko citu vairs neietilpst pieteicējas pienākumos.

[3.3] Nodokļu maksātājam ir tiesības paļauties uz darījuma likumību, proti, ka darījums ar trešo personu nav daļa no PVN izkrāpšanas. Valsts var noteikt saprātīgus pasākumus, lai pārliecinātos, ka nodokļu maksātājs nesaskaras ar krāpšanu vai nepiedalās tajā. Latvijā šādi pasākumi aptver nodokļu maksātāja pienākumu pārliecināties, vai darījuma partneris ir reģistrēts attiecīgajos valsts reģistros un nav izslēgts no tiem. Likumi neprasa nodokļu maksātājam pārliecināties, vai darījuma partneris patiešām atrodas juridiskajā adresē, vai darījuma partnerim pieder preces, ko tas pārdod, vai tas izmanto paša transportu apliekamo darījumu veikšanai vai iznomā to, vai darījuma partneris ir izpildījis savus nodokļa maksātāja pienākumus.

[3.4] Atsaucoties uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, pieteicēja norāda, ka VID nevar liegt nodokļu maksātājam tiesības atskaitīt no PVN summas, kas viņam jāmaksā, nodokli, kas ir maksājams vai ir samaksāts par viņam sniegtiem pakalpojumiem, pamatojot ar to, ka šiem pakalpojumiem atbilstošā rēķina izsniedzējs vai viens no viņa piegādātājiem ir veicis prettiesiskas darbības, bez objektīviem pierādījumiem, kas liecinātu par to, ka attiecīgais nodokļu maksātājs zināja vai viņam bija jāzina, ka darījums, kas pamato tiesības uz atskaitīšanu, bija saistīts ar šī rēķina izsniedzēja izdarītu krāpšanu vai kāda cita tirgus dalībnieka piegādes augšupējā ķēdē izdarītu krāpšanu.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2016. gada 20. janvāra spriedumu noraidīja SIA /Nosaukums A/ pieteikumu par Lēmuma atcelšanu. Spriedums motivēts šādi.

[4.1] Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92. panta pirmās daļas 6. un 7. punkts (*redakcijā līdz 2015. gada 31. decembrim*) noteic, ja preces iegādātas un pakalpojumi saņemti ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai vai tādu citās valstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē, priekšnodoklis ir aprēķinātā nodokļa summa par precēm, kas iegādātas saskaņā ar šā likuma 141. un 143. pantu, kā arī par pakalpojumiem, kas saņemti saskaņā ar šā likuma 141., 142. un 143. pantu.

Saskaņā ar minētā likuma 141. panta pirmo daļu nodokli par šā panta trešajā daļā minēto kokmateriālu piegādi, kas veikta iekšzemē, valsts budžetā maksā kokmateriālu saņēmējs, ja kokmateriālu piegādātājs un kokmateriālu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji. Šā panta otrā daļa paredz, ka nodokli par šā panta ceturtajā daļā minētajiem pakalpojumiem, kas iekšzemē sniegti darījumos, kuri saistīti ar šā panta trešajā daļā minēto kokmateriālu piegādi, valsts budžetā maksā pakalpojumu saņēmējs, ja pakalpojumu sniedzējs un pakalpojumu saņēmējs ir reģistrēti nodokļa maksātāji. Savukārt atbilstoši šā panta trešajai daļai šā panta pirmajā daļā minēto kārtību piemēro šādu kokmateriālu piegādei: 1) nocirsti un atzaroti, sagarumoti vai nesagarumoti, mizoti vai nemizoti, garenvirzienā sašķelti vai nesašķelti apaļkoki, kuri sastāv no viena elementa bez mākslīgiem savienojumiem un kuru garums ir lielāks par vienu metru, bet tievgaļa diametrs nav mazāks par trim centimetriem; 2) jebkurā garumā sazāģēti, ēvelēti vai neēvelēti zāģmateriāli, kuri sastāv no viena elementa bez mākslīgiem savienojumiem un ir biezāki par sešiem milimetriem.

Atbilstoši judikatūrai priekšnodokli no budžetā maksājamās summas apliekamā persona var atskaitīt, pastāvot šādiem priekšnosacījumiem: 1) persona ir reģistrēta VID kā ar PVN apliekamā persona; 2) tā saņēmusi preci un atbilstošu nodokļu rēķinu vai samaksājusi nodokļa rēķinu par pakalpojumu; 3) prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās personas, kas atbilstošā kārtībā reģistrēta VID; 4) saņemtā prece vai pakalpojums tiek izmantots savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar PVN apliekamā prece vai pakalpojums.

Lai atzītu nodokļu maksātāja tiesības atskaitīt priekšnodokli, primāri nepieciešams konstatēt darījuma faktisko esību. Vienlaikus, pamatojoties uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru (*2012. gada 21. jūnija spriedums apvienotajā lietā Nr. C-80/11 un C-142/11 ar tajā sniegtajām atsaucēm uz iepriekšējiem Tiesas nolēmumiem, 2013. gada 31. janvāra spriedums lietā Nr.C-643/11 un 2013. gada 18. marta rīkojums lietā Nr.C-563/11*), secināms, lai nodokļu maksātājam liegtu tiesības veikt priekšnodokļa atskaitījumu no budžetā maksājamās nodokļa summas, nav pietiekami konstatēt tikai darījumu faktisko neesību starp nodokļu maksātāju un tā sadarbības partneri. Ir nepieciešams konstatēt arī to, ka nodokļu maksātājs zināja vai viņam vajadzēja zināt, ka viņš ir iesaistīts ļaunprātīgos vai pat krāpnieciskos darījumos ar mērķi gūt fiskālas priekšrocības atskaitāmā nodokļa veidā. Nodokļu maksātājs, kurš zināja vai kuram bija jāzina, ka, slēdzot darījumu, tas piedalās ar krāpšanos ar pievienotās vērtības nodokli saistītā darbībā, ir krāpšanās dalībnieks, turklāt neatkarīgi no tā, vai viņš gūst labumu vai nē. Šādos gadījumos atskaitīšanas tiesību izmantošana ir atsakāma (*Eiropas Savienības tiesas 2006. gada 6. jūlija sprieduma apvienotajās lietās Nr.C-439/04 un Nr.C-440/04 59. punkts*).

Pamatojoties uz minētajām atziņām, arī Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments (turpmāk - Augstākā tiesa) nolēmumos norādījis, ka iestāde nevar liegt atskaitīt priekšnodokli, aprobežojoties vienīgi ar darījuma neesības konstatējumu. Ja iestāde konstatē, ka darījums faktiski nav noticis, tai ir jāpierāda, ka nodokļu maksātājs zināja vai viņam bija jāzina, ka minētais darījums ir iesaistīts krāpšanā pievienotās vērtības nodokļa jomā (*Augstākās tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma Nr.SKA-2/2013 10. punkts*).

Attīstot tiesu praksi priekšnodokļa atskaitīšanas lietās, Augstākā tiesa atzinusi, ka priekšnodokļa tiesības ir liedzamas, ja ir konstatējams viens no šādiem apstākļiem: 1) darījums faktiski nemaz nav noticis (preces reāli nav piegādātas vispār, noformēti ir tikai dokumenti); 2) pieteicēja pati iesaistījusies darījumā ar fiktīvo uzņēmumu, līdz ar to nodokļu sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā; 3) pieteicēja ir bijusi informēta, ka tiek iesaistīta darījumā ar fiktīvo uzņēmumu (*Augstākās tiesas 2013. gada 10. septembra sprieduma Nr.SKA-12/2013 12. punkts*).

[4.2] Attiecībā uz pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ tiesa konstatēja turpmāk

minētos apstākļus.

[4.2.1] SIA /Nosaukums B/ pieteicējai izrakstījusi 14 pavadzīmes: 2013. gada 17. janvārī – pavadzīmi Nr.WDI006, 2013. gada 18. janvārī – pavadzīmes Nr.WDI004, Nr.WDI005, Nr.WDI007, Nr.WDI008 un Nr.WDI009, 2013. gada 22. janvārī – pavadzīmi Nr.0010, 2013. gada 25. janvārī – pavadzīmi Nr.WDI0021, 2013. gada 26. janvārī – pavadzīmi Nr.WDI0022, 2013. gada 28. janvārī – pavadzīmes Nr.WDI0025 un Nr.WDI0026, 2013. gada 30. janvārī – pavadzīmes Nr.WDI0028 un Nr.WDI0033 un 2013. gada 12. februārī – pavadzīmi Nr.WDI0039 par bērza, apses, skujas, egles papīrmalkas, kā arī malkas piegādi (*lietas 1. sējuma 92.-98. lapa*).

[4.2.2] SIA /Nosaukums C/ pieteicējai izrakstījusi šādus kokmateriālu uzskaites rēķinus: 2013. gada 27. augustā – rēķinu Nr.0077, 2013. gada 18. septembrī – rēķinus Nr.0079 un Nr.0080, 2013. gada 4. oktobrī – rēķinu Nr.0083, 2014. gada 15. janvārī – rēķinus Nr.0100 un Nr.0101, 2014. gada 24. februārī – rēķinu Nr.0120 par skujkoku, bērza papīrmalkas, papīrmalkas, kurināmās malkas, malkas piegādi (*lietas 1. sējuma 86.-91. lapa*).

[4.2.3] 2014. gada 16. jūnijā SIA /Nosaukums B/ amatpersona /pers. F/ sniedza paskaidrojumu VID, kurā norādīja, ka SIA /Nosaukums B/ 2012. gada februārī – 2013. gada oktobrī veikusi saimniecisko darbību un nodarbojusies ar mežistrādi, kokapstrādi un spectehniku, traktortehniku, kā arī ar koka ēku – guļbūvju tirdzniecību. Uzņēmuma rīcībā bijuši lentzāģi, kravas mašīnas. SIA /Nosaukums B/ nodarbinājusi 10 darbiniekus, bet konkrētus uzvārdus neatcerējās. Grāmatvedības uzskaiti veikusi /pers. G/.

2014. gada 22. oktobra paskaidrojumā /pers. F/ norādīja, ka cirsmas apliecinājumu Nr.878331 2012. gadā iegādājusies SIA /Nosaukums D/ no SIA „/Nosaukums E/". 2013. gada sākumā kokus uz celma SIA /Nosaukums D/ pārdevusi SIA /Nosaukums B/ saskaņā ar līgumu Nr.ATB 03/01/13-1. Savukārt SIA /Nosaukums B/ daļu iegūto kokmateriālu realizējusi SIA /Nosaukums A/. Kokmateriālus izstrādājuši citi uzņēmumi ar savu tehniku, šos uzņēmumus jāprecizē pēc SIA /Nosaukums B/ dokumentiem, kas nodoti jaunajam īpašniekam. Cirsma tikusi izstrādāta pilnībā.

2014. gada 7. novembra paskaidrojumā /pers. F/ norādīja, ka kontakts ar SIA /Nosaukums A/ ticis nodibināts caur sadarbības partneriem. SIA /Nosaukums A/ kontaktpersona/pieņēmējs bijis Juris (*lietas 1. sējuma 99.-105. lapa*).

[4.2.4] 2014. gada 4. novembrī SIA /Nosaukums C/ amatpersona /pers. K/ (*valdes loceklis no 2014. gada 3. aprīļa*) VID sniedza informāciju, ka SIA /Nosaukums C/ 2013. gada augustā – oktobrī un 2014. gada janvārī – februārī pārdevusi SIA /Nosaukums A/ kokmateriālus (skujkoku un bērza papīrmalku un kurināmo malku, papīrmalku, kurināmo malku). SIA /Nosaukums A/ realizētos kokmateriālus SIA /Nosaukums C/ iegādājusies no SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/, SIA /Nosaukums I/, SIA /Nosaukums J/ un SIA /Nosaukums K/. Preču transportēšanu nodrošinājusi SIA /Nosaukums H/, transportlīdzekļu vadītāji bijuši /pers. L/ un /pers. M/ (*lietas 1. sējuma 114. lapa*).

[4.2.5] Paskaidrojumā VID pieteicējas valdes loceklis /pers. O/ norādīja, ka SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ bijušas preču piegādātājas tieši ostā. Pirms tam ar minētajām sabiedrībām pieteicēja nav sadarbojusies. Pēc pārdevēja iniciatīvas koksne tikusi piegādāta ostās bez iepriekšējās vienošanās. /pers. O/ personīgi ar SIA /Nosaukums B/ un SIA ,/Nosaukums C/ pārstāvjiem nav kontaktējies. Pieteicēja kā pircējs nezināja, kurā vietā notika preču izsniegšana. Transportu darījumos ar minētajām sabiedrībām pasūtījis un apmaksājis pārdevējs. SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ iepirkuma punktos nodibinājušas kontaktus ar SIA /Nosaukums A/. Iepirkuma punktu darbinieki personīgi nepazīst uzņēmuma pārstāvjus. Rīgas ostas mērnieki nav sazinājušies ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ pārstāvjiem. Kravas tikušas nosūtītas ar transporta uzņēmumu starpniecību, transporta uzņēmumu pārstāvji nodevuši pavadzīmes un piedalījušies preču izkraušanā. Pēc pavadzīmes saņemšanas tikusi veikta samaksa (*lietas 1. sējuma 78. lapa*).

[4.3] VID apšaubīja pieteicējas darījumus ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/, atzīstot, ka nav iespējams izsekot preču izcelsmei, nav identificējama preču izsniegšanas vieta, paskaidrojamā VID pieteicējas amatpersona /pers. O/ nav sniedzis skaidru un saprotamu informāciju par darījumiem, SIA /Nosaukums B/ amatpersona /pers. F/ nav sniedzis detalizētu informāciju par SIA /Nosaukums B/ saimniecisko darbību, kā arī par darījumu norisi un būtību. Tāpat VID konstatēja, ka SIA /Nosaukums B/ juridiskajā adresē un struktūrvienībā saimniecisko darbību neveic, bet no nekustamā īpašuma /Nosaukums Z/ īpašnieka /pers. R/ 2014. gada 11. jūlijā VID Finanšu policijai sniegtās liecības izriet, ka SIA /Nosaukums B/ reģistrētajā struktūrvienībā „Tehnikas bāze" saimniecisko darbību pārtraukusi veikt 2012. gada oktobrī. Savukārt SIA /Nosaukums C/ vārdā noformētajos rēķinos norādītais pārvadātājs SIA /Nosaukums H/, sniedzot atbildi par darījumiem ar SIA /Nosaukums C/ un SIA „/Nosaukums A/, norādīja, ka līgumi ar minētajiem uzņēmumiem ir spēkā tikai mutvārdos. Tas, ka sabiedrība, sniedzot atbildi, nav ņēmusi vērā VID izteikto prasību iesniegt maršruta lapas vai ceļa zīmes, kas pamatotu SIA /Nosaukums C/ vārdā noformētajos kokmateriālu uzskaites rēķinos norādīto informāciju par preču transportēšanu, rada šaubas par šo pakalpojumu sniegšanu. Turklāt VID vērtēja pieteicējas tiešo darījumu partneru deklarētos darījumu partnerus un konstatēja, ka tie nav veikuši preču piegādes SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/, līdz ar to SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ nevarēja piegādāt preces pieteicējai.

Pieteicēja VID izdarītos secinājumus uzskata par nepareiziem un norāda, ka audita laikā sniegtā informācija dod skaidru un saprotamu priekšstatu par visiem pieteicējas darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/.

Tiesa konstatēja, ka no Lēmuma pamatojuma tieši neizriet, ka VID apšaubītu strīdus preču esību pieteicējas rīcībā. No Lēmuma pamatojuma kopumā izriet, ka VID apstrīd to, ka kokmateriālus pieteicēja ir saņēmusi tieši no SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/. Arī no VID pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem (*lietas 2. sējuma 144. lapa*) izriet, ka VID neapstrīd, ka prece kā tāda ir bijusi, ka prece tika ievesta un pārdota. VID apstrīd to, ka šī prece ir nopirkta no konkrētā darījuma partnera.

Tā kā priekšnodokli drīkst atskaitīt tikai tad, ja prece ir saņemta tieši no tās ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas, kas ir norādīta nodokļa rēķinā, un preču esība pieteicējas rīcībā pati par sevi nepierāda, ka to piegādātājs ir tieši

rēķinā norādītais uzņēmums, tiesai jāpārbauda, vai strīdus preces pieteicēja ir saņēmusi tieši no SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/.

[4.4] Vērtējot pieteicējas darījumus ar SIA /Nosaukums B/, tiesa konstatēja, ka pavadzīmes SIA /Nosaukums B/ vārdā parakstījis un preces izsniedzis /pers. F/, savukārt pieteicējas vārdā pavadzīmes parakstījuši un preces saņēmuši /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A/; kā pārvadātājs norādīta SIA /Nosaukums L/; kā transportlīdzekļu vadītāji norādīti /pers. B/ un /pers. C/ (SIA /Nosaukums L/), transportlīdzekļu valsts reģistrācijas Nr./A numurs/, Nr./B numurs/, Nr./C numurs/, Nr./D numurs/, Nr./E numurs/; kā preču izsniegšanas vieta norādīta /Nosaukums M/, Vecpiebalgas novads un /Nosaukums N/, Vecumnieku novads, Stelpes pagasts, kā saņemšanas vieta – /adrese A/, izņemot 2013. gada 28. janvāra pavadzīmi Nr.WDI0026, kurā kā preču saņemšanas (izkraušanas) vieta norādīta /adrese B/, un 2013. gada 17. janvāra pavadzīmi Nr.WDI006 un 18. janvāra pavadzīmes Nr.WDI004, Nr.WDI009, kurās preču izsniegšanas vietas nav norādītas; kā koku izciršanas apliecinājumi norādīti – 2012. gada 19. decembra Nr.878331 un 2012. gada 10. decembra Nr.872718, izņemot 2013. gada 17. janvāra pavadzīmi Nr.WDI006, kurā atļaujas numurs nav norādīts.

Izvērtējot SIA /Nosaukums B/ amatpersonas /pers. F/ sniegtos paskaidrojumus VID, tiesa atzina par pamatotu secinājumu, ka /pers. F/ nav sniedzis detalizētu informāciju par SIA /Nosaukums B/ saimniecisko darbību, kā arī par darījumu ar pieteicēju norisi un būtību. /pers. F/, atbildot uz jautājumu par SIA /Nosaukums B/ darbības vietas adresi, ir norādījis /adrese C/ (*lietas 1. sējuma 99. lapa*), taču /Nosaukums Z/ īpašnieks /pers. R/ 2014. gada 11. jūlijā VID Finanšu policijas pārvaldē sniedzis liecību, ka SIA /Nosaukums B/ tika iznomāta kokzāģētava līdz 2012. gada 31. decembrim, 2013. gada pavasarī /pers. F/ palikušos baļķus un zāģmateriālus aizveda. No 2013. gada februāra līdz 2013. gada beigām kokzāģētavā bija cits īrnieks (*lietas 1. sējuma 33. lapa*). Savukārt, atbildot uz jautājumu: „Kurš pasūtīja un apmaksāja transportu?" /pers. F/ VID sniedza atbildi: „Transports, cik atceros, bija no dažādām kompānijām, tie, kas pirka sev vajadzīgo koku sortimentu, paši brauca ar savu transportu".

Tādējādi no /pers. F/ paskaidrojumiem izriet, ka transportu nodrošināja pircējs. Savukārt no pieteicējas valdes locekļa /pers. O/ VID un tiesai sniegtajiem paskaidrojumiem, kā arī no liecinieku /pers. V/, /pers. Z/, /pers. D/ un /pers. A/ (pieteicējas darbinieku) liecībām izriet, ka SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ kokmateriālus pieteicējai piegādāja ostā bez iepriekšējās vienošanās, transportu pasūtīja un apmaksāja pārdevējs. Līdz ar to nav skaidrs, kas organizēja preces pārvadāšanu.

/pers. F/ paskaidrojumos ir norādījis, ka SIA /Nosaukums B/ daļu iegūto kokmateriālu realizējusi pieteicējai, bet nevarēja paskaidrot, kādi uzņēmumi izstrādāja kokmateriālus, norādot, ka tie jāprecizē pēc dokumentiem, kas nodoti jaunajam īpašniekam. Savukārt SIA /Nosaukums B/ valdes loceklis /pers. E/ (*no 2013. gada 22. oktobra līdz 2014. gada 6. janvārim*) VID Finanšu policijas pārvaldē sniegtajā liecībā norāda, ka /pers. F/ nav nodevis uzņēmuma grāmatvedības dokumentus un viņam nav zināms uzņēmuma darbības veids ne šobrīd, ne arī tad, kad to vadīja /pers. F/ (*lietas 1. sējuma 30. - 31. lapa*).

Minētais liecina par to, ka SIA /Nosaukums B/ amatpersona /pers. F/ nespēj paskaidrot darījuma ar pieteicēju būtību un norisi, nav sniedzis informāciju par to, kas izstrādāja kokmateriālus, kā arī nepārzina SIA /Nosaukums B/ faktisko darbību.

[4.5] Izvērtējot ar transportēšanu saistītos jautājumus, tiesa konstatēja, ka SIA /Nosaukums B/ izrakstītajās pavadzīmēs veikti gada, mēneša un datuma labojumi, atsevišķās pavadzīmēs ir norādīts laiks, kad transportlīdzekļu vadītāji /pers. B/ un /pers. C/ pieņēma kravu pārvadāšanā, bet ne visās; pavadzīmēs norādīts tikai kokmateriālu saņēmēja paraksts, norādot gadu, mēnesi, bet nenorādot datumu un laiku (*lietas 1. sējuma 92. lapa*). 2013. gada 18. janvārī izrakstītajā pavadzīmē Nr.WDI005 (*lietas 1. sējuma 94. lapa*) pieteicējas darbinieks par kokmateriālu saņemšanu izdarījis atzīmi dienu ātrāk, nekā izrakstīta pavadzīme un krava pieņemta pārvadāšanai. Tiesa secināja, ka tas liecina par dokumentu formālu noformēšanu.

S I A /Nosaukums B/ un pieteicējas amatpersonas ir sniegušas pretrunīgus paskaidrojumus par kokmateriālu transportēšanu. Atbilstoši SIA /Nosaukums B/ amatpersonas /pers. F/ sniegtajiem paskaidrojumiem, transportu nodrošināja pircējs, bet no pieteicējas valdes locekļa /pers. O/ un pieteicējas darbinieku sniegtajām liecībām izriet, ka transportu pasūtīja un apmaksāja pārdevējs.

Strīdus pavadzīmēs kā pārvadātājs norādīta SIA /Nosaukums L/ (*līdz 2013. gada 27. novembrim SIA /Nosaukums M/*).

Atbilstoši lietā esošajai informācijai, /pers. B/ un /pers. C/ 2013. gada janvārī un februārī bija darba ņēmēji SIA /Nosaukums M/. /pers. C/ šajā periodā strādāja arī SIA /Nosaukums B/.

VID Finanšu policijas pārvaldē 2014. gada 27. februārī sniegtajā liecībā /pers. C/ norādīja, ka 2012. gada oktobrī kļuva par SIA /Nosaukums B/ darbinieku, strādājot šajā uzņēmumā, vedis tikai grants kravas. VID no minētā izdarīja secinājumu, ka /pers. C/ nav apliecinājis kokmateriālu pārvadāšanu, tādējādi pavadzīmēs norādītā informācija neatbilst lietā konstatētajiem apstākļiem.

Tiesas ieskatā pieteicējas pārstāvis pareizi norādīja, ka /pers. C/ strādājis arī SIA /Nosaukums M/ un šis uzņēmums apstrīdētajās pavadzīmēs norādīts kā pārvadātājs, līdz ar to apstāklis, ka /pers. C/ nav veicis kokmateriālu pārvadāšanu SIA /Nosaukums B/ uzdevumā, pats par sevi nenozīmē, ka /pers. C/ nevarēja pārvadāt kokmateriālus SIA /Nosaukums M/ uzdevumā. Tomēr jāņem vērā, ka, atbilstoši strīdus pavadzīmēs norādītajam, preci piegādāja SIA /Nosaukums B/, savukārt preces pārvadātājs bija SIA /Nosaukums M/. Taču /pers. F/ (SIA /Nosaukums B/ amatpersona apstrīdēto darījumu veikšanas brīdī) nav norādījis, ka preces pārvadāja SIA /Nosaukums M/. Tiesa norādīja, ja /pers. C/ būtu veicis kokmateriālu piegādes 2013. gada janvārī, februārī kā SIA /Nosaukums M/ darbinieks, ir apšaubāmi, ka /pers. C/ to nebūtu

norādījis, sniedzot liecību VID Finanšu policijas pārvaldē.

[4.6] Par to, ka ir apšaubāma strīdus pavadzīmēs norādītā informācija par pārvadātāju, liecina arī turpmāk norādītie apstākļi.

2013. gada 17. janvāra pavadzīmē Nr.WDI006, 2013. gada 18. janvāra pavadzīmēs Nr.WDI004, Nr.WDI008, Nr.WDI007, Nr.WDI005, 2013. gada 26. janvāra pavadzīmē Nr.WDI0022, 2013. gada 22. janvāra pavadzīmē Nr.0010, 2013. gada 25. janvāra pavadzīmē Nr.WDI0021, 2013. gada 28. janvāra pavadzīmē Nr.WDI0026, 2013. gada 30. janvāra pavadzīmēs Nr.WDI0028 un Nr.WDI0033 norādīts transportlīdzekļa vadītājs /pers. B/, bet acīmredzami konstatējams, ka /pers. B/, visticamāk, nav aizpildījis attiecīgās ailes un pavadzīmē norādīto kravas pieņemšanas datumu un laiku nav apstiprinājis ar savu parakstu, jo paraksti veikti četros dažādos veidos.

No 2013. gada 18. janvāra pavadzīmes Nr.WDI009, 2013. gada 28. janvāra pavadzīmes Nr.WDI0025 un 2013. gada 12. februāra pavadzīmes Nr.WDI0039 konstatējams, ka transportlīdzekļa vadītājs norādīts /pers. C/. Taču, piemēram, 28. janvāra pavadzīmē /pers. C/ uzvārds atspoguļots /Uzvārds A/, bet paraksta ailītē /Uzvārds B/, savukārt 12. februāra pavadzīmē transportlīdzekļa vadītājs norādīts /Uzvārds B/. Ja ierakstus būtu veicis /pers. C/ un pats parakstījies 35. ailē par kravas pieņemšanu pārvadāšanā, tad šādas kļūdas, visticamāk, nebūtu pieļautas.

Uz visām SIA /Nosaukums B/ izrakstītajām pavadzīmēm atrodas SIA /Nosaukums N/ spiedoga „Ievests SIA /Nosaukums N/" nospiedums. Pieteicēja uzskata, ka minētais apliecina kravas saņemšanu, jo tā ir muitas teritorija, tādēļ nevar apgalvot, ka darījums nav noticis.

Tiesa minētajam nepiekrita, jo, pirmkārt, tas neapliecina, ka pieteicēja preci ir saņēmusi no SIA /Nosaukums B/, bet lai iegūtu tiesības atskaitīt priekšnodokli, precei jābūt saņemtai no rēķinā norādītā uzņēmuma, pretējā gadījumā šīs tiesības var zaudēt. Otrkārt, kā redzams no SIA /Nosaukums N/ norādītās informācijas uz atsevišķām SIA /Nosaukums B/ izrakstītajām pavadzīmēm (*lietas 1. sējuma 93. - 94. lapa*), SIA /Nosaukums N/ ir apliecinājusi, ka 2013. gada 18. janvārī plkst. 19.00 teritorijā tiek ievestas kravas ar dažādiem transportlīdzekļiem, iekraušanas vietas adrese abās pavadzīmēs norādīti Jaunzemgaļi, Vecumnieku novads, Stelpes pagasts, taču abās pavadzīmēs norādīts viens transportlīdzekļa vadītājs /pers. B/, kurš turklāt abās pavadzīmēs parakstījies acīmredzami atšķirīgi. Minētais ļauj apšaubīt SIA /Nosaukums N/ norādītās informācijas patiesumu, jo viens transportlīdzekļa vadītājs atbilstoši pavadzīmēs norādītajai informācijai, kuru ir apstiprinājusi SIA /Nosaukums N/, vienlaicīgi ir piegādājis kravas ar diviem transportlīdzekļiem.

No minētā secināms, ka darījumus apliecinošie dokumenti satur pretrunīgu informāciju, darījumu dalībnieku sniegtie paskaidrojumi neizskaidro konstatētās pretrunas (šajā gadījumā par preces pārvadāšanas apstākļiem) un neļauj izsekot darījumu gaitai. Tas liecina, ka SIA /Nosaukums B/ nav piegādājusi pavadzīmēs norādītos kokmateriālus, ir noformēti tikai darījumus attaisnojoši dokumenti.

[4.7] Vērtējot pieteicējas darījumus ar SIA /Nosaukums C/, konstatējams, ka rēķinus SIA /Nosaukums C/ vārdā parakstījis un preces izsniedzis /pers. AI/ (SIA /Nosaukums C/ darba ņēmējs), savukārt pieteicējas vārdā rēķinus parakstījis un preces saņēmis /pers. D/ (SIA /Nosaukums A/ darba ņēmējs), kā pārvadātājs norādīta SIA /Nosaukums H/, transportlīdzekļu vadītāji norādīti /pers. L/, /pers. M/, transportlīdzekļu valsts reģistrācijas Nr./F numurs/ un Nr./G numurs/; preču izsniegšanas vieta norādīta gan Vānes pagasts, gan Dundagas pagasts, kā izkraušanas vietas adrese norādīta Rojas osta; rēķinos norādīti 2012. gada 28. jūlija Nr.866542, 2011. gada 8. novembra Nr.CA848487 un 2013. gada 18. novembra Nr.CA898310 ciršanas apliecinājumi.

No lietas materiāliem konstatējams, ka SIA /Nosaukums C/ amatpersona no 2014. gada 3. aprīļa /pers. K/ VID sniedza informāciju, ka SIA /Nosaukums C/ 2013. gada augustā – oktobrī un 2014. gada janvārī – februārī pārdeva SIA /Nosaukums A/ kokmateriālus, kurus iegādājās no SIA /Nosaukums F/, SIA /Nosaukums G/, SIA /Nosaukums I/, SIA /Nosaukums J/ un SIA /Nosaukums K/ (*lietas 1. sējuma 114. lapa*). SIA /Nosaukums C/ amatpersonas apstrīdēto darījumu noformēšanas brīdī /pers. AJ/ un /pers. AK/ (iepriekš /Uzvārds/) VID sniedza vispārīgus paskaidrojumus, turklāt, kā konstatējams no lietas materiāliem, VID minētās personas nav lūdzis sniegt skaidrojumu par darījumiem ar pieteicēju (*lietas 1. sējuma 110.-111., 115.-116., 120.-121., 123., 124. lapa*).

Tiesas sēdē, nopratināts kā liecinieks, /pers. AJ/ liecināja, ka bija SIA /Nosaukums C/ amatpersona, iespējams, bijuši darījumi ar pieteicēju, bet konkrēti neatceras, jo bija amatpersona arī citos uzņēmumos. Norādīja, ka viņš un arī darbinieks /pers. AI/ meklējis darījumu partnerus. Ja veikti darījumi ar pieteicēju, tad kokmateriāli ir bijuši uzņēmuma rīcībā, bet no kā iepirkti, nevarēja pateikt. Liecinieks nevarēja paskaidrot ne darījumu ar pieteicēju norisi, ne arī izskaidrot, kā notikusi preces transportēšana.

/pers. AI/ liecināja, ka strādāja SIA /Nosaukums C/, meklējis, kas pērk un pārdod kokmateriālus, skatījies cenas, meklējis darījumu partnerus. Liecinieks bijis pilnvarots parakstīt pavadzīmes, bet neatceras pieteicēju kā darījumu partneri. SIA /Nosaukums C/ gan iepirkusi kokmateriālus no citiem uzņēmumiem, bet nevar tos nosaukt, gan izstrādājusi kokmateriālus, bet par to neko paskaidrot nevarēja. Par transporta firmām lieciniekam nekas nav zināms.

Lieciniece /pers. AK/ liecināja, ka bija SIA /Nosaukums C/ amatpersona līdz 2014. gadam un atceras pieteicēju kā sadarbības partneri. Lieciniece vienlaicīgi bijusi amatpersona vairākos uzņēmumos, SIA /Nosaukums C/ kontrolējusi uzņēmuma ekonomiskos rādītājus, apmaksas, naudas plūsmas, strādājusi pie dokumentu sagatavošanas. Lēmumu par sadarbību ar pieteicēju pieņēmis /pers. AJ/. Lieciniecei bijis plašs paziņu loks un viņa varējusi nodrošināt piegādātājus SIA /Nosaukums C/, bet neatceras, kas transportēja preci pieteicējai. Lieciniece bija amatpersona arī SIA /Nosaukums G/ un SIA /Nosaukums O/, no savām kompānijām pārdevusi kravas SIA /Nosaukums C/, bet konkrēti pateikt, no kuriem uzņēmumiem iegādāta pieteicējai piegādātā prece, nevar. Darbinieks /pers. AI/ bijis pilnvarots parakstīt dokumentus uzņēmuma vārdā.

Izvērtējot norādīto, tiesa atzina, ka SIA /Nosaukums C/ amatpersonas nav sniegušas skaidru un saprotamu informāciju par darījumiem ar pieteicēju, un konkrētajā gadījumā nav iespējams izsekot preču izcelsmei, nav identificējama preču izsniegšanas vieta.

SIA /Nosaukums C/ vārdā noformētajos rēķinos norādītā pārvadātāja SIA /Nosaukums H/ amatpersona /pers. M/ VID norādīja, ka ne ceļazīmes, ne maršruta lapas nav noformētas, tādēļ tās netiks iesniegtas (*lietas 1. sējuma 37. lapa*). SIA /Nosaukums H/ PVN 2013. gada augusta, septembra, oktobra un 2014. gada janvāra, februāra deklarācijās darījumus ar SIA /Nosaukums C/ vai pieteicēju nav deklarējusi (*lietas 2. sējuma 13.-22. lapa*).

Tiesa atzina, ka norādītie apstākļi rada šaubas par SIA /Nosaukums H/ transporta pakalpojumu sniegšanu SIA /Nosaukums C/.

No konstatēto apstākļu kopuma ir redzams, ka darījumi, kas noformēti starp pieteicēju un SIA /Nosaukums C/, nav norisinājušies tā, kā ir norādīts darījumu dokumentos. Minētais liecina, ka SIA /Nosaukums C/ nav piegādājusi rēķinos norādītos kokmateriālus, ir noformēti tikai darījumus attaisnojoši dokumenti.

[4.8] Tiesa konstatēja, ka SIA /Nosaukums B/ pieteicējai izrakstītajās pavadzīmēs norādīts 2012. gada 19. decembra koku ciršanas apliecinājums Nr.878331 un 2012. gada 10. decembra koku ciršanas apliecinājums Nr.872718, izņemot vienu pavadzīmi, kurā atļaujas numurs nav norādīts. Kopējais nosūtītais preču daudzums norādīts 432,34 m^3. Savukārt SIA /Nosaukums C/ izrakstītajos rēķinos norādīti 2012. gada 28. jūlija Nr.866542, 2011. gada 8. novembra Nr.848487 un 2013. gada 18. novembra Nr.898310 ciršanas apliecinājumi.

VID no tā rīcībā esošās informācijas konstatēja, ka ciršanas apliecinājumā Nr.878331 norādītais izcērtamais kopējais apjoms ir 2016 m^3, bet faktiski izcirstais apjoms ir 143 m^3 (*lietas 1. sējuma 160. lapa*), savukārt ciršanas apliecinājumā Nr.872718 norādītais izcērtamais kopējais apjoms ir 1830,5 m^3, bet faktiski tas nav izcirsts (*lietas 1. sējuma 159. lapa*). Ciršanas apliecinājumā Nr.866542 saskaņā ar VID rīcībā esošo informāciju izcērtamais kopējais apjoms norādīts 25 m^3, faktiski izcirstais 26 m^3 (*lietas 1. sējuma 156. lapa*), savukārt kokmateriālu uzskaites rēķinos, kuros norādīts minētais ciršanas apliecinājums, norādīts ievērojami lielāks papīrmalkas daudzums. Ciršanas apliecinājumā Nr.898310 izcērtamais kopējais apjoms norādīts 1967 m^3, faktiski izcirstais nav norādīts (*lietas 1. sējuma 158. lapa*), savukārt kokmateriālu uzskaites rēķinos, kuros norādīts minētais ciršanas apliecinājums, norādīts papīrmalkas daudzums 78 m^3. Ciršanas apliecinājumā Nr.848487 izcērtamais kopējais apjoms norādīts 762 m^3, faktiski izcirstais nav norādīts (*lietas 1. sējuma 157. lapa*), savukārt kokmateriālu uzskaites rēķinos, kuros norādīts minētais ciršanas apliecinājums, norādīts papīrmalkas daudzums 84,41 m^3.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzina par pamatotu VID secinājumu, ka SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ noformētajās pavadzīmēs norādītā informācija par nosūtīto preču daudzumu neatbilst lietā konstatētajiem apstākļiem.

Tiesa piekrita pieteicējas norādītajam, ka pieteicējai nevar būt zināma VID rīcībā esošā informācija par ciršanas apliecinājumos faktiski izcirsto apjomu, taču konkrētajā gadījumā VID minēto apstākli ir vērtējis kopsakarā ar citiem lietā esošajiem pierādījumiem. Turklāt pieteicējas darbinieki, pieņemot kokmateriālu kravas no apstrīdēto darījumu partneriem, pretēji apstrīdēšanas iesniegumā iestādei un pieteikumā tiesai norādītajam, ciršanas apliecinājumus pārdevējam (pārvadātājam) nemaz neprasīja uzrādīt (*lietas 2. sējuma 169. lapa*). Proti, liecinieki /pers. V/, /pers. Z/, /pers. D/ un /pers. A/ (pieteicējas darbinieki, kuri pieņēma kravas no apstrīdēto darījumu partneriem) liecināja, ka, pieņemot kravas, netiek salīdzināta pavadzīmēs norādītā informācija par pārvadātāju un to, kāds transportlīdzeklis faktiski kravu piegādāja, ka pavadzīmē tiek pārbaudīta informācija par nosūtītāju, cita informācija par nosūtītāju netiek prasīta.

Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē paskaidroja, ka pieteicēja savās iepirkšanas vietās iepērk kokmateriālus un pieteicējas darbiniekiem nav prasība pārliecināties par darījuma partneri, jo kravai ir noformēta transporta pavadzīme vai kokmateriālu uzskaišu rēķins un pieteicēja uzticas personai, kas kravu transportējusi. Turklāt no pavadzīmes pieteicēja var uzzināt, no kā krava iepirkta. Informācija par darījuma partneri tiek pārbaudīta PVN maksātāju reģistrā. Pieteicēju neinteresē, kas šo preci pārdod, bet interesē konkrētā prece (*lietas 2. sējuma 140.-141. lapa*).

Tiesa norādīja, ka, tā kā pieteicēja nav pārliecinājusies par to, kas ir konkrētās kokmateriālu kravas piegādātājs, pieteicējai nebija pamata uzskatīt, ka kokmateriāli saņemti tieši no SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/.

[4.9] Likuma „Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos" 8. panta pirmā daļa noteic, ka koku vai apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos pagaidu vai pastāvīgajās uzglabāšanas vietās veic tādā veidā, lai varētu noteikt koku un apaļo kokmateriālu izcelsmi un apjomu, kā arī izsekot darījumu norisei. Atbilstoši minētā likuma 1. panta 4. punktam kokmateriālu izcelsme ir informācija darījumu apliecinošā dokumentā par koku ciršanas vietu un koku iepriekšējo īpašnieku vai tiesisko valdītāju vai par apaļo kokmateriālu iepriekšējo īpašnieku.

Savukārt, saskaņā ar likuma „Par grāmatvedību" 2. panta trešo teikumu grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Ievērojot minēto, tiesa secināja, ka, veicot darījumus ar kokmateriāliem, komersanta pienākums ir darījumus noformēt tā, lai kvalificēta trešā persona spētu noteikt koku un apaļo kokmateriālu izcelsmi un apjomu, kā arī izsekot darījumu norisei. Izskatāmajā gadījumā, kā jau norādīts iepriekš, darījumu dokumenti noformēti tādā veidā, ka nav iespējams izsekot darījumu gaitai.

Pieteicējas pārstāvis uzsvēra, ka SIA /Nosaukums B/ amatpersona /pers. F/ par ciršanas apliecinājumu Nr.878331 ir

norādījis, ka cirsma tika izstrādāta pilnībā. Pieteicēja uzskata, ka minētais auditā nav pienācīgi izvērtēts. Tiesas ieskatā /pers. F/ norādītais par cirsmas izstrādāšanu pilnībā nevar kalpot par pierādījumu faktam, ka SIA /Nosaukums B/ piegādāja pieteicējai kokmateriālus, ņemot vērā apstākli, ka /pers. F/ nav sniedzis informāciju par to, kas šos kokmateriālus izstrādāja.

Tiesa vairākkārt uz tiesas sēdi izsauca SIA /Nosaukums B/ amatpersonu /pers. F/, lai noskaidrotu jautājumus par preces transportēšanas apstākļiem, ciršanas apliecinājumiem, preces izcelsmes un izsniegšanas vietu, kā arī par to, kas veica kokmateriālu izstrādi. Taču /pers. F/ uz tiesas sēdēm neieradās pat pēc procesuālo piespiedu līdzekļu piemērošanas. Ja darījumi ir notikuši tā, kā tie atspoguļoti darījuma dokumentos, nav rodams izskaidrojums, kāpēc uzņēmuma pārstāvim būtu jāizvairās no kontaktiem ar tiesu.

[4.10] No lietas materiāliem izriet, ka VID vērtēja ne tikai pieteicējas darījumus ar tiešajiem darījumu partneriem, bet arī informāciju par šo darījumu partneru norādītajiem darījumu partneriem, kā rezultātā konstatēja, ka ne SIA /Nosaukums B/, ne SIA /Nosaukums C/, ne to deklarētās darījumu partneres nav identificējamas kā preču piegādātājas. Turklāt VID secināja, ka konkrētajā gadījumā ir izveidota dokumentu plūsma (shēma), kā arī lietā iegūtie pierādījumi ļauj izdarīt secinājumu, ka dokumenti par pakalpojumu sniegšanu ir noformēti, lai iegūtu fiskālas priekšrocības.

Pārbaudot lietā esošos pierādījumus, tiesa VID izdarītos secinājumus atzina par pamatotiem.

[4.11] Tā kā tiesa iepriekš norādīto apsvērumu dēļ atzina, ka strīdus pavadzīmēs un rēķinos norādītie darījumu partneri nepiegādāja preces pieteicējai un tādējādi strīdus darījumi starp pieteicēju un pavadzīmēs norādītajiem darījumu partneriem faktiski nav notikuši, pārbaudāms, vai ir pamats atzīt, ka pieteicēja ir iesaistījusies (vai arī apzinājusies vai tai vajadzēja apzināties, ka tādējādi tā iesaistās) krāpšanā ar nodokļiem.

Pamats atzīt, ka nodokļu maksātājam vajadzēja zināt, ka deklarētie darījumi ir saistāmi ar PVN nemaksāšanas shēmu, ir tādā gadījumā, ja, veicot saprātīgus pasākumus, pārliecinoties par darījuma partneri, un ievērojot darījuma norisē saprātīgu rūpību, nodokļu maksātājam būtu bijis jāsaprot, ka darījums nenotiek ar konkrēto attaisnojuma dokumentā norādīto darījumu partneri (*Administratīvās apgabaltiesas 2013. gada 30. aprīļa sprieduma lietā Nr.A42857709 12.2. punkts*).

Kā atzinusi Augstākā tiesa, ja nodokļu maksātājs saistībā ar darījumu norisi demonstrē vienaldzību vai pārmērīgu paļaušanos uz izpildītāju, tas pamatoti var tikt vērtēts kritiski (*Augstākās tiesas 2014. gada 11. septembra lēmums Nr.SKA- 522/2014*).

[4.12] Tiesa konkrētajā gadījumā nekonstatēja, ka pieteicēja darījusi visu, ko no tās saprātīgi varētu pieprasīt. No pieteicējas pārstāvja paskaidrojumiem un liecinieku liecībām secināms, ka pieteicēja nav darījusi neko, lai pārliecinātos, vai tieši SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ ir kokmateriālu pārdevējas. Tieši pretēji, pieteicējas pārstāvis norādīja, ka šādu faktu noskaidrošana nav nepieciešama, jo svarīga ir tikai prece. Strīdus pavadzīmēs ir izdarīti neatrunāti gada, mēneša un datuma labojumi, atsevišķās pavadzīmēs nav norādīts ciršanas apliecinājums, kā arī pieteicējas pārstāvis ir parakstījies par preces saņemšanu dienu ātrāk, nekā izrakstīta pavadzīme. Minētais un citi lietā konstatētie apstākļi liecina par to, ka darījumi faktiski nav notikuši. Par to uzskatāmi liecina arī divās no strīdus pavadzīmēm norādītā informācija, ka viens transportlīdzekļa vadītājs vienlaicīgi ar diviem dažādiem transportlīdzekļiem ir piegādājis kravas un pieteicējas pārstāvis ir parakstījies par šo kravu saņemšanu, taču faktiski šāda situācija nebija iespējama.

[4.13] Tiesa atzina, ka VID pamatoti ierobežoja pieteicējas tiesības reversā kārtībā atskaitīt priekšnodokli un aprēķināt PVN par deklarētajiem darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/, kā arī papildus aprēķināja UIN 2287 latu apmērā. Tādējādi pieteikums ir noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota šādi.

[5.1] Pieteicēja nepiekrīt tiesas veiktajam apstākļu vērtējumam lietā attiecībā uz /pers. F/ paskaidrojumiem par darījumiem ar pieteicēju, norāda, ka e-pasta vēstulē sniegtā informācija nav uzskatāma par pierādījumiem lietā, jo /pers. F/ nav ticis nopratināts kā liecinieks, turklāt tiesa nepamatoti atkāpusies no sava lēmuma nopratināt /pers. F/ kā liecinieku.

[5.2] Pieteicējas ieskatā tiesa nonākusi pie pretrunīgiem secinājumiem, spriedumā apstiprinot, ka pieteicēja preci ir saņēmusi, bet noraidot, ka tā pieteicējai tika piegādāta.

[5.3] Pieteicējai nav saprotams, kāpēc gadījuma darījuma partnera liecībām tiek piešķirta lielāka ticamība, nekā pieteicējas valdes locekļa paskaidrojumiem par darījumiem.

[5.4] Tiesa nav vērtējusi apstākli, ka pavadzīmēs esošās nepilnības ir cilvēciskā faktora kļūda, t.i., kļūda, ko pieļāvuši pieteicējas darbinieki, un tas neliecina par pieteicējas vēlmi gūt fiskālas priekšrocības. Arī labojumi pavadzīmēs ir izskaidrojami – pavadzīmes sākotnēji sagatavotas ar datoru, bet labojumi veikti ar roku.

Pieteicējas ieskatā tiesa nepamatoti nav uzaicinājusi kā lieciniekus personas, kas parakstījušās pavadzīmēs – /pers. B/ un /pers. C/.

[5.5] Tiesa nepamatoti nav izvērtējusi un ņēmusi vērā /pers. O/ paskaidrojumus par pieteicējas darbības specifiku, proti – pieteicēja kokmateriālu kravas iepērk ostās, nenodarbojas ar piegādātāju meklēšanu un kravu transportēšanu.

Tiesa neko nav darījusi, lai atspēkotu šaubas attiecībā uz preču pārvadāšanu. Pieteicējas ieskatā fakts, ka SIA /Nosaukums H/ amatpersona paskaidrojumos VID norādījusi uz ceļazīmju un maršruta lapu neesību, ka SIA /Nosaukums H/ darījumus ar SIA /Nosaukums C/ nav iekļāvusi PVN deklarācijās, nav pietiekams, lai secinātu, ka pārvadājumi nav notikuši. Turklāt nav saprotams, kā tas ietekmē pieteicējas labticīgumu darījumos.

[5.6] Pieteicēja nepiekrīt tiesas secinājumiem attiecībā uz izcirsto koku apjomu, un uzskata, ka tiesas secinājumi nav balstīti pierādījumos. Turklāt nav izslēdzama arī meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju negodprātīga rīcība ziņu sniegšanā par cirsmu izstrādi. Pieteicējas ieskatā tiesa arī nepareizi tulkojusi un piemērojusi likuma „Par koku un apaļo kokmateriālu uzskaiti darījumos" 8. panta pirmo daļu, 1. panta 4. punktu kopsakarā ar likuma „Par grāmatvedību" 2. panta trešo teikumu.

[5.7] Tiesa nav argumentēti izskaidrojusi, kāpēc pieteicēja ir atbildīga par gadījuma darījumu partneru nepareizi veikto grāmatvedības uzskaiti, proti, kāpēc pieteicēja tiek vainota darījuma partneru kļūdās.

[5.8] Pieteicēja izteikusi lūgumu par liecinieku /pers. F/, /pers. B/, /pers. C/, /pers. M/ un citu personu nopratināšanu tiesas sēdē.

[6] VID paskaidrojumā par apelācijas sūdzību to neatzina, piekrita tiesas veiktajam lietas faktisko un tiesisko apstākļu vērtējumam.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304. panta pirmo daļu Administratīvā apgabaltiesa administratīvo lietu izskatīja rakstveida procesā.

Tiesas sēdēs, kas noteiktas procesuālo darbību veikšanai, apgabaltiesa uzklausīja procesa dalībnieku viedokļus un nopratināja liecinieku /pers. F/.

Motīvu daļa

[8] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Izskatāmajā lietā pastāv strīds par to, vai VID pamatoti ierobežoja pieteicējas tiesības samazināt maksājamā PVN apmēru par apstrīdētajos darījumos ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ norādīto PVN un attiecīgi samazināja arī saimnieciskās darbības izmaksās iekļaujamo izdevumu apmēru par minētajiem darījumiem 2013. gadā, nosakot pieteicējai papildu UIN, soda naudas un nokavējuma naudas maksājumus budžetā.

Pārbaudījusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, apgabaltiesa atzīst, ka tā ir pareiza un pilnība pietiekama, tiesa pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Līdz ar to apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu pievienojas Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivācijai, to neatkārtojot.

Atbildot uz pieteicējas apelācijas sūdzības argumentiem, apgabaltiesa papildus norāda turpmāko.

[10] Apgabaltiesa nepiekrīt argumentiem par to, ka Lēmums un pirmās instances tiesas spriedums balstīts uz pierādījumiem, kas pieteicējas ieskatā nav pieļaujami.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 149. pantu pierādījumi administratīvajā lietā ir ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti administratīvā procesa dalībnieku prasījumi un iebildumi, kā arī ziņas par citiem faktiem, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 20. nodaļā ietvertajām tiesību normām administratīvajā procesā pierādīšanas līdzekļi var būt ne tikai liecinieku liecības, kas iegūtas, ievērojot minētā likuma 227.-231. panta noteikumus, bet arī rakstveida pierādījumi. Administratīvo tiesu praksē ir konsekventi atzīts, ka iestādē sniegtie personu paskaidrojumi ir atzīstami par rakstveida pierādījumiem (Administratīvā procesa likuma 167. pants) un ir izmantojami tiesas procesā (*Augstākās tiesas 2006. gada 24. janvāra sprieduma Nr.SKA-20 13. punkts, 2012. gada 5. janvāra sprieduma Nr.SKA-34-/2012 9. punkts*). Savukārt neiespējamība nopratināt tiesas sēdē paskaidrojumu sniegušo personu pati par sevi nav iemesls, lai iepriekš sniegtos paskaidrojumus atzītu par nepieļaujamiem. Šo paskaidrojumu ticamība ir vērtējama atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. pantam.

Konstatējams, ka pirmās instances tiesa /pers. F/, kura liecību iegūšanu pieteicēja uzskata par būtisku, ar tiesas pavēstēm ir aicinājusi kā liecinieku, bet viņš uz tiesas sēdēm 2015. gada 17. septembrī un 21. oktobrī nav ieradies. Tiesa /pers. F/ ir piemērojusi procesuālos piespiedu līdzekļus – piespiedu naudu par neierašanos uz tiesas sēdi un piespiedu atvešanu. Neskatoties uz procesuālo piespiedu līdzekļu izmantošanu, tiesai nav izdevies iegūt šīs personas liecību. Apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā tiesa ir izmantojusi visas likumā noteiktās iespējas iegūt /pers. F/ liecību, līdz ar to nav pareizs pieteicējas apgalvojums, ka tiesa nepamatoti atkāpusies no sava lēmuma nopratināt /pers. F/ kā liecinieku.

[11] Atbilstoši likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 2. panta 1. punktam viens no VID galvenajiem uzdevumiem ir nodrošināt VID administrēto valsts nodokļu, nodevu un citu valsts noteikto obligāto maksājumu iekasēšanu. VID uzdevumi nodokļu (nodevu) administrēšanā ir noteikti likumā „Par nodokļiem un nodevām", kura 18. panta pirmās daļas 2. un 10. punkts paredz nodokļu administrācijas pienākumu kontrolēt nodokļu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību, veikt nodokļu revīzijas (auditus).

Pieteicēja pareizi norāda, ka tiesību akti pieteicējai neuzliek par pienākumu pārliecināties par darījuma partnera materiāltehnisko nodrošinājumu vai citiem apstākļiem, kas saistīti ar saimniecisko darbību.

Konkrētajā gadījumā, noskaidrojot pieteicējas deklarēto darījumu būtību, VID savas kompetences ietvaros ir veicis papildu apstākļu noskaidrošanu. Proti, veicot auditu, VID cita starpā ir izmantojis ne tikai pašas iestādes rīcībā esošās ziņas par pieteicējas darījumu partneriem un to tālākajiem darījumu partneriem, bet arī izmantojis ziņas par ciršanas apliecinājumiem. Ņemot vērā šā sprieduma 10. punktā minēto Administratīvā procesa likuma regulējumu, lai noskaidrotu faktus, kam lietā ir nozīme, proti, kas saistīti ar pieteicējas darījumiem, iestāde pamatoti ir analizējusi ziņas par ciršanas apliecinājumu esību, izcērtamo un nocirsto koku apjomu kopsakarā ar citiem lietas materiāliem.

Turklāt Administratīvo tiesu praksē atzīts, ka ar netiešajiem pierādījumiem ir pieļaujami pamatot secinājumu par to, ka

nodokļu maksātājs bija iesaistījies nodokļa izkrāpšanā (*Augstākās tiesas 2014. gada 10. janvāra rīcības sēdes lēmuma Nr.SKA-105/2014 5. punkts*).

[12] Apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa lietā ir pārbaudījusi un pareizi izvērtējusi iesniegtos un tiesas papildu iegūtos pierādījumus, tostarp ir uzklausījusi pieteicējas amatpersonu paskaidrojumus, nopratinājusi strīdus darījumos iesaistīto darījumu partneru amatpersonas un darbiniekus, novērtējusi paskaidrojumus un liecības.

Administratīvā procesa likuma 154. panta otrā daļa noteic, ka nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka, kas saistītu tiesu. Tas nozīmē, ka tiesa var arī nepiešķirt ticamību tiesas sēdē sniegtajai liecībai vai paskaidrojumiem, neatzīt liecībā vai paskaidrojumos minētos faktus par pierādītiem, kā arī tiesa var nepiekrist liecinieku liecībās vai paskaidrojumos atainotajai faktisko apstākļu norisei, ja minētie fakti neatbilst citiem faktiem, kuri apstiprināti ar pierādījumiem.

Pieteicēja lietā nav iesniegusi jaunus pierādījumus, kas ļautu apšaubīt pirmās instances tiesas veikto pierādījumu novērtējumu un secinājumu pamatotību.

Apgabaltiesa lietas izskatīšanas laikā ieguva papildu pierādījumus: 1) /pers. F/ liecību (*2017. gada 9. marta tiesas sēdes protokols, lietas 3. sējuma 68.-70. lapa*); 2) kriminālprocesā Nr.1580001214 iegūtās /pers. C/, /pers. E/ un /pers. AR/ liecības (*lietas 3. sējuma 48.-58.lapa*); 3) /pers. M/ liecību, kas 2016. gada 1. februāra tiesas sēdē sniegta Administratīvajai rajona tiesai administratīvajā lietā Nr.A420223815 (*lietas 3. sējuma 43.-44. lapa*). Arī no apgabaltiesas papildu iegūtajiem pierādījumiem nevar izdarīt secinājumu, ka Lēmums ir prettiesisks.

[13] /pers. F/ liecībā apgabaltiesai norādīja, ka SIA /Nosaukums B/ bija viņa uzņēmums no 2012.gada līdz 2013.gada vidum, nodarbojies ar kokmateriālu pārvadājumiem un izstrādi, uzņēmums atradies /adrese C/, tur atradusies smagās tehnikas novietnes bāze. Uzņēmumā strādājuši 5 – 10 darbinieki, kas nepārtraukti mainījušies.

Par SIA /Nosaukums A/ uzzinājis no citiem, kas nodarbojās ar mežizstrādi. Kad vedis kravu, vispirms zvanījis pieņēmējam, tad izrakstījis pavadzīmi. Kad krava piegādāta, tā tikusi uzmērīta, pieņemta un tad parakstīti dokumenti. SIA /Nosaukums B/ tobrīd nav bijis sava transporta, pārsvarā ticis nomāts no SIA /Nosaukums M/, kas atradās turpat netālu Cēsu novadā, Vaives pagastā, kontaktējies ar /pers. AT/ un /pers. B/.

Malka tikusi izstrādāta dažādos objektos, pašam bijis iegādāts objekts Vecpiebalgā. Kravas ar malku piegādātas uz dažādiem pieņemšanas punktiem, kas atradušies blakus, tostarp SIA /Nosaukums A/. Kontroles nolūkā pats braucis, ja nebija sakritības pēc izmēriem vai kubatūras. Speciālās izglītības lieciniekam šajā jomā nav, bet no speciālistiem esot iemācījies. 2013.gadā tikuši pārdoti apmēram 5000 m^3 kokmateriāli.

Uz jautājumu par to vai pazīst personas /pers. C/ un /pers. B/, /pers. F/ norādīja, ka ir dzirdējis vārdu un uzvārdu, iespējams viņi bijuši SIA /Nosaukums M/ šoferi un arī SIA /Nosaukums B/ šoferi.

SIA /Nosaukums D/ šobrīd ir liecinieka uzņēmums, kas ticis iegādāts pēc SIA /Nosaukums B/ pārdošanas, pamatdarbība esot nekustamo īpašumu tirdzniecība, kā arī mežizstrāde. Sākotnēji tur strādājis par projekta vadītāju. SIA /Nosaukums B/ bijusi sadarbība ar SIA /Nosaukums D/ un SIA /Nosaukums M/– tehnikas iznomāšana, pakalpojumu veikšana, iespējams, arī apaļkoku iepirkšana. SIA /Nosaukums D/ valdes priekšsēdētājs bijis /pers. B/, kuru pazīst vismaz 10 gadus un kuram piederējusi arī SIA /Nosaukums M/ un vēl kāds uzņēmums.

2013. gadā bijušas apmēram desmit cirsmas, ko izstrādājusi SIA /Nosaukums B/ ar savu un citu personu no SIA /Nosaukums M/ vai SIA /Nosaukums D/ palīdzību, darbaspēks ticis iznomāts vai aizņemts, arī tehnika - *Volvo*, iespējams, arī *Scania* markas automašīna, pārbūvēti traktori. Vilcēji tikuši nomāti citur.

Par katru nosūtīto kravu pieprasīts ciršanas apliecinājums, tādēļ no katras cirsmas aizsūtīts apstiprinājums, kas apliecinājis koksnes izcelsmi. Pirms kravas nosūtīšanas pats noskaidrojis tā brīža aktuālo apaļkoka cenu, kuru pie kravas saņemšanas pieņēmējs ierakstījis pavadzīmē. Pēc tās izvērtējis izdevīgāko pieņemšanas punktu. Pavadzīmē cenu ierakstījis pieņēmējs. Ja gadījumā bijis brāķis, tad cena bijusi mazāka. Pavadzīmēs bieži bijuši labojumi, ko veicis pieņēmējs pēc mērījumiem. Pavadzīme labota tādējādi, ka tajā nosvītrots, uzrakstīta pareizā informācija un parakstīts. Ja tā bijusi cita pavadzīme, tad grāmatvedībā nomainīti numuri, bet, ja labotā pavadzīme, tad grāmatvedība to pieņēmusi pēc labotā.

Apgabaltiesa /pers. F/ sniegtās liecības par SIA /Nosaukums B/ saimniecisko darbību vērtē kritiski. Kaut arī liecinieks norādīja, ka minētās komercsabiedrības saimnieciskā darbība bijusi saistīta ar kokmateriāliem, secināms, ka faktiskā darījumu norise ir grūti noskaidrojama. Apstākļos, kad pašai SIA /Nosaukums B/ nav kokapstrādes tehnikas un attiecīga darbaspēka, nav arī transportlīdzekļu kokmateriālu izvešanai un pārvadāšanai, pastāv liela ticamība, ka SIA /Nosaukums B/ tikusi izmantota darījumu, kas faktiski nav notikuši, noformēšanai. Apgabaltiesa konkrētajā gadījumā ņem vērā arī faktu, ka /pers. F/ kā SIA /Nosaukums B/ amatpersona ir saukts pie kriminālatbildības saskaņā par PVN priekšnodokļa atmaksas 2013. gadā izkrāpšanu (kriminālprocess Nr.15830001214).

[14] Kā jau to norādīja pirmās instances tiesa, /pers. C/ VID Finanšu policijai 2014. gada 27. februārī un 2104. gada 5. septembrī sniegtajās liecībās norādīja, ka pēc /pers. F/ piedāvājuma 2012. gada oktobrī kļuvis par SIA /Nosaukums B/ darbinieku - šoferi, vienlaikus bijis SIA /Nosaukums M/ darbinieks, kā SIA /Nosaukums B/ šoferis vedis tikai grants kravas ar *Scania* markas kravas automašīnu, strādājis vienu vai divas reizes nedēļā – atkarībā no pasūtījumiem. Savukārt Cēsu rajona tiesas sēdē /pers. C/ liecībā par darbu SIA /Nosaukums B/ cita starpā norādīja, ka strādājis par šoferi uz *Volvo* markas automašīnas ar puspiekabi un fiskaru, darbs neesot bijis katru dienu, no krautuves meža malā vedis baļķus uz gateri, dažādām zāģētavām. Pēc liecību, kas sniegtas pirmstiesas procesā, nolasīšanas, /pers. C/ paskaidroja, ka automašīnu nosaukumus sajaucis tiesas sēdes laikā, strādājis uz SIA /Nosaukums B/ baļķvedēja un vedis kokmateriālus, kas neesot

bijuši no guļbūves, uz /adrese C/. Dzīvojis aptuveni 5 kilometru attālumā no minētā objekta. Granti vedis maz.

Apgabaltiesa secina, ka /pers. C/ ne liecībā VID Finanšu policijai, ne arī tiesai nenorādīja, ka laikā, kad strādāja SIA /Nosaukums B/, darba uzdevumā ir vedis kokmateriālus uz ostu, proti, uz pieteicējas kokmateriālu pieņemšanas vietām. Tādējādi no minētajām /pers. C/ liecībām nav gūstams apliecinājums faktam, ka /pers. C/ bija automašīnas, ar kuru pieteicējai tika piegādāti kokmateriāli, vadītājs. Citiem vārdiem sakot, dokumentos par kravu piegādi nav norādīta persona, kas faktiski ar transportlīdzekli veikusi kokmateriālu piegādi pieteicējai.

[15] No /pers. E/ liecībām VID Finanšu policijā un Cēsu rajona tiesā secināms, ka par SIA /Nosaukums B/ amatpersonu viņš kļuvis pēc trešo personu - /pers. B0/ un Māra - piedāvājuma, piekritis, jo pēc atbrīvošanās no ieslodzījuma bijis bez naudas līdzekļiem. Par šo uzņēmumu neko nezina, dokumentus par uzņēmuma pārrakstīšanu uz sava vārda parakstījis Valmierā, bijušo amatpersonu /pers. F/ nepazīst. Nekādus citus dokumentus nav kārtojis, to darījis /pers. B0/ vai /pers. F/. Nezina, kāpēc /pers. F/ sniedz informāciju, ka grāmatvedības dokumenti ir pie /pers. E/, jo viņš tos nav saņēmis, nekādu darbību uzņēmumā nav veicis.

Minētajām liecībām abgabaltiesas ieskatā nav būtiskas nozīmes konkrētajā lietā, taču tās norāda uz to, ka /pers. F/ sniegtā informācija par SIA /Nosaukums B/ vērtējama kritiski.

[16] /pers. AR/ VID Finanšu policijai sniedza liecību, ka strādājis SIA /Nosaukums B/ no 2013. gada februāra līdz augustam par šoferi, darbā par minimālo algu viņu pieņēmis /pers. F/. Stradājis neregulāri, aizvietojis /pers. C/ un Jāni, kura uzvārdu nezina. Vedis baļķus ar *Volvo* markas vilcēju no cirsmām uz ostu. /pers. F/ nodarbojies ar mežu iepirkšanu un izstrādi.

Apgabaltiesa uzskata, ka minētā liecība ir ļoti vispārīga, no tās izdarāms secinājums, ka uz ostu notikusi kokmateriālu piegāde, taču nav norādes par to, no kuras vietas un uz kuru ostu notika liecinieka norādītā baļķu piegāde.

[17] SIA /Nosaukums H/ valdes loceklis /pers. M/ liecībā Administratīvajai rajona tiesai norādīja, ka uzņēmumā strādājis gan kā valdes loceklis, gan šoferis, sadarbojies ar daudziem uzņēmumiem kā pārvadātājs, vedis kokmateriālus uzņēmumam /Nosaukums P/. Ir bijusi sadarbība ar SIA /Nosaukums C/, ik pa laikam 2013. gada sākumā un vasarā vedis viņu kokmateriālus, kas atradušies ceļmalās Tukuma rajonā – Vānē, Zentenē. Visi kokmateriāli tikuši vesti uz SIA /Nosaukums R/, jo tur bijušas lielākas cenas. SIA /Nosaukums C/ kopš 2013. gada nav samaksājusi par pakalpojumiem.

Tādējādi no minētās liecības nav gūstams apstiprinājums faktam, ka SIA /Nosaukums H/ bijusi saistība ar lietā apstrīdētajiem darījumiem, proti, ka minētā komercsabiedrība ar saviem transportlīdzekļiem faktiski veikusi kokmateriālu piegādi pieteicējai.

[18] Nav pamatots pieteicējas arguments, ka pieteicēja tiek vainota darījuma partneru kļūdās. Konkrētajā gadījumā VID konstatēja būtiskas kļūdas tieši pieteicējas darbībās, tostarp grāmatvedības dokumentu kārtošanā. Pirmās instances tiesa lietā pamatoti secināja, ka pieteicēja nav veikusi nekādus pasākumus, lai pārliecinātos, vai tieši SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ ir kokmateriālu pārdevējas.

Pieteicēja lietā uzsvērusi, ka pārbaudījusi, vai preces piegādātājs ir reģistrēts VID ar PVN apliekamo personu reģistrā, taču, ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktās papildu prasības darījumos ar kokmateriāliem, formāla darījumu partneru pārbaude ir nepietiekama un nav attaisnojama.

Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrā atzītajam atsaukšanās uz formālu likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" (*likums bija spēkā līdz 2012. gada 31. decembrim, no 2013. gada 1. janvāra spēkā Pievienotās vērtības nodokļa likums)* 10. panta pirmās daļas 1. punktā paredzēto pienākumu izpildi un formāla minētajā tiesību normā noteikto priekšnosacījumu izpilde nenozīmē, ka nav konstatējama pieteicējas piedalīšanās darījumos ar mērķi izkrāpt nodokli (*Augstākās tiesas 2014. gada 23. oktobra lēmuma Nr.SKA-478/2014 7. punkts*). Tāpēc, lai arī pieteicējas darījumu partneris darījumu laikā bija reģistrēts attiecīgajā valsts reģistrā, par ko pieteicēja pārliecinājās pirms darījumu veikšanas vai darījumu veikšanas laikā, tas pats par sevi nedod pamatu secinājumam, ka pieteicēja ir ievērojusi prasības PVN maksājumu veikšanai, jo lietā esošie pierādījumi liecina par pretējo.

[19] Izskatāmajā lietā izmantojama Augstākās tiesas judikatūras atziņa, ka gan UIN, gan PVN aprēķinā tiek ņemti vērā vieni un tie paši attaisnojuma dokumenti (darījumu apliecinošie rēķini), uz abiem vienādi attiecas likuma „Par grāmatvedību" normas, arī 2. pants par patiesas informācijas atspoguļošanu grāmatvedībā un 7. panta pirmā daļa par ierakstu izdarīšanu grāmatvedības reģistros tikai saskaņā ar attaisnojuma dokumentiem. Abos gadījumos būtiska nozīme ir tam, vai persona darījuma rezultātā ir saņēmusi preces (pakalpojumus), ko tā izmantojusi savas saimnieciskās darbības nodrošināšanā. Nodokļu sistēmas sekmīgā funkcionēšanā un krāpniecības novēršanā nav pamata attiecībā uz katru nodokli par vieniem un tiem pašiem darījumiem piemērot atšķirīgus kritērijus, ja vien tam nav no nodokļa būtības izrietošs objektīvs pamats (*sk. Augstākās tiesas 2013. gada 12. jūnija sprieduma Nr.SKA-21/2013 19. punktu*).

Tā kā auditā tika gūts apstiprinājums pieteicējas deklarēto darījumu ar SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums C/ neesībai, VID pamatoti pieteicējai papildu nomaksai budžetā aprēķināja UIN, soda naudu un nokavējuma naudu Lēmumā norādītajā apmērā. Kļūdas VID veiktajos aprēķinos apgabaltiesa nekonstatē un uz aprēķina kļūdām pieteicēja apelācijas sūdzībā nav norādījusi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309. pantu, 329. panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2015. gada 30. janvāra lēmuma Nr.22.8/L-3749 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S. Gintere

Tiesneses I. Juhņeviča-Knoka

S. Liniņa